

El bipartit d'esquerres

Mentre la neoconvergència alimenta el rum-rum d'un nou tripartit, pocs paren atenció a una altra opció: una coalició progressista entre els republicans i els Comuns amb l'aval extern de JxCat o del PSC

Roger Palà

Reunió del Govern i dels Comuns per tancar l'acord de pressupostos, amb Pere Aragonès i Jéssica Albiach. Foto: Bernat Vilaró / ACN

La ruptura entre Junts per Catalunya i ERC i l'anunci de convocatòria electoral a Catalunya han tornat a posar sobre la taula la idea que, després dels pròxims comicis, es formi un **Govern tripartit** a Catalunya entre ERC, el PSC i els Comuns. Des de la **neoconvergència** s'agita amb força de manera periòdica aquest espantall, com un papu terrorífic. Són molts els traumes que acumula l'antic espai convergent de l'època en què Maragall, Carod i Saura es van posar d'acord per fer fora de la Generalitat CiU.

Tanmateix, l'opció d'un tripartit d'esquerres resulta avui políticament llunyana. És cert que els Comuns n'han fet bandera. Però també ho és que dos dels implicats principals en aquesta aliança hipotètica, que són ERC i el PSC, diuen que no volen ni sentir-ne a parlar. Resulta difícil visualitzar un Govern compartit entre els republicans i els socialistes a Catalunya havent-hi presos polítics condemnats a llargues penes i després del gran distanciament entre els uns i els altres arran del

procés sobiranista.

Però, mentre el rum-rum dels acords secrets entre ERC i el PSC persisteix, són pocs els qui paren atenció a una opció de Govern d'esquerres que podria tenir més opcions de reeixir. No seria un tripartit, sinó un **bipartit d'esquerres**: un Govern del qual formarien part **ERC i els Comuns**.

Aquest Govern podria tenir una majoria àmplia que, segons algunes enquestes, s'aproximaria als 50 diputats. La majoria absoluta està en 68. Estaria, doncs, en minoria i hauria de comptar amb suports parlamentaris externs rellevants, fos de Junts per Catalunya o del PSC. No hauria de ser una cosa extraordinàriament difícil, perquè ja ha passat: des de fora, JxCat ha donat suport al pressupost de l'Ajuntament de Barcelona, amb un govern de Comuns i PSC. I ERC ha avalat la investidura de Pedro Sánchez per formar un govern entre el PSOE i Podem. Seria un Govern que necessàriament hauria d'estar obert a múltiples pactes.

Si ERC i els Comuns es plantegessin un Govern conjunt, farien bé de preparar el terreny discretament

Si ERC i els Comuns tenen al cap aquesta possibilitat, farien bé d'anar preparant el terreny discretament per consolidar-la. I, si els números surten, presentar l'acord pocs dies després de les eleccions i apel·lar a la resta dels grups a donar-hi suport. Una **maniobra Sánchez-Iglesias**, però en clau catalana. A partir d'aquí, Junts per Catalunya i el PSC haurien de decidir si aposten per donar aire al Govern i participar en aquesta nova majoria des de fora, o si, per contra, prioritzen escenaris de bloqueig que podrien abocar el país a noves eleccions.

Espòiler: això també serà molt difícil que passi

Aquest, encara que pocs ho verbalitzin, és un escenari possible, que trencaria la política de blocs i suposaria obrir una nova pàgina en la política catalana després dels anys del Procés. La pregunta del milió, però, és la següent: existeix **voluntat política** tant a ERC com als Comuns d'apostar per un Govern d'aquestes característiques?

Espòiler: la resposta és no. O, com a mínim, els fets fins ara ens diuen el contrari. ERC ha governat de manera continuada amb Junts per Catalunya des del 2015. Si els republicans guanyen les eleccions, preferiran un Govern amb els juntaires de segona força. Al mateix temps, els Comuns, quan han hagut de triar un soci de govern a Barcelona, han preferit el PSC, fins i tot si això implicava empassar-se el gripau dels vots de **Manuel Valls**, a qui Ada Colau poc abans havia titllat [en una entrevista a CRÍTIC](#) de "candidat de les elits". L'aliat dels Comuns a l'Estat és el PSOE. Per tant, preferiran un acord amb el PSC també a Catalunya.

És possible, doncs, que ERC i els Comuns estiguin treballant en escenaris que no passin per un Govern bipartit i s'aproximin més al que fins ara han estat els seus socis de Govern: per exemple, un Govern bipartit entre Junts i ERC que pugui comptar amb el suport extern dels Comuns, o un Govern del PSC i dels Comuns que pugui comptar amb el suport extern d'ERC. Són, però, escenaris complicats: en el primer cas, difícilment els Comuns investrien un president de JxCat. En el segon, primer caldria variar molt l'aritmètica electoral, i, en segon lloc, ERC tindria molt pocs incentius per avalar-lo.

Els diputats Francesc de Dalmau (JxCat) i Carles Riera (CUP). ACN

La CUP no entra en les equacions... o sí?

En aquestes equacions de pactes seria difícil que hi entrés la CUP. La formació anticapitalista ha escenificat la seva ruptura amb els partits independentistes majoritaris i s'ha mostrat molt crítica amb la **via del diàleg** que ha liderat ERC. Fins ara, la CUP ha prioritzat **la via de la tensió** i propiciar escenaris de **desobediència**, una estratègia que, ara com ara, ni ERC ni Junts per Catalunya semblen disposats a avalar.

Tanmateix, si ens remetem a la [ponència estratègica](#) aprovada per la CUP al juliol passat, el cert és que la formació obria la porta a **“assumir responsabilitats institucionals allà on calgui”** i apostava per bastir aliances postelectorals amb l'espai de l'esquerra partidària del dret a l'autodeterminació, sempre que això impliqui **“un programa polític orientat a preparar de forma concreta l'exercici de l'autodeterminació”**.

Riera insistia que estaven disposats a entrar a la Mesa del Parlament si es mostrava disposada a desobeir el TC

Es fa difícil pensar que un acord entre ERC i els Comuns pugui avançar en aquesta direcció en el context actual. Per tant, la idea d'**un tripartit d'esquerres ERC-Comuns-CUP**, que fa uns quants anys havia arribat a sumar majoria absoluta en algunes enquestes, difícilment podria concretar-se. Caldria veure, però, si la CUP podria esdevenir un aliat extern per a un hipotètic bipartit ERC-Comuns, en cas que aquest aconseguís configurar-se.

Una altra cosa és si la CUP podria sumar-se a un **acord entre JxCat i ERC**. Tot i que difícilment un

Govern que inclogués la neoconvergència inclouria reclamacions de la ponència estratègica cupaire com “polítiques i mesures en favor de les classes populars, que estiguin orientades a revertir les polítiques d’austeritat”, el cert és que la política d’aliances de la CUP s’ha decantat durant els últims anys en clau nacional. I, fa pocs dies, **Carles Riera** insistia que els diputats cupaires estaven disposats a entrar a la Mesa del Parlament si aquesta es mostrava disposada a desobeir el TC i mantenir l’escó de Torra.

Si un acord entre JxCat i ERC incorpora algun tipus de concessió als cupaires en forma de nou embat a l’Estat, les opcions que la CUP hi doni suport en una investidura podrien existir. Un escenari, però, que ara com ara sembla complex si tenim en compte que els dos partits majoritaris de l’independentisme no semblen tenir al pensament accions d’aquestes característiques.

Bloqueig, pilota endavant... o gir de guió

No és el tripartit, doncs, el que hauria de témer la neoconvergència: és el bipartit, una **coalició progressista entre els republicans i els Comuns** que, si els dos actors tinguessin la voluntat de prioritzar i consolidar, podria obrir les portes d’un nou temps. Res no indica, però, que les coses vagin en aquesta direcció. La inèrcia del Procés és forta, i molt probablement el que tindrem després de les eleccions serà una situació de bloqueig i de disputes entre independentistes (amb unes probables segones eleccions de conseqüències imprevisibles) o bé una nova pilota endavant.

(A menys, és clar, que tot plegat acabi amb sorpresa, i ens trobem amb una reedició del pacte de la Diputació de Barcelona entre el PSC i JxCat a la Generalitat de Catalunya, [com apuntava Núria Marín](#) aquest cap de setmana. Un gir de guió digne de les millors temporades del Procés.)